GAZETA
DE TRANSILVANIA.

ANUL (KU PREANALTA VOIE.) AL IX-LEA.

Nro 21. *Brashov, 11. Martie.* 1846.

Gazeta de Transilvania shi Fóia ei pentru minte, inimă shi literatură aș prinde pe un an dupre 8 (24 dóllzecheri) arginți, iar pe un shasemestre un 4 ș. arginț. Prenumerația se poate face la toate c. k. dereptorii de poshtă, iar dupe Iashi la DD-lor N. shi Xp. Georgiu shi dupe Bukurescĭ la D. Iosif Romanov.

BUNGARIA.

Dela Bunat, 1. Martie v. Luminatorii bungarieĭ de legea gr. resăritenă nesmintă dzhn mulțime desbaterĭ ce dekursurĭ asupra pritsinelor relegeoase dupe dieta trekută a Bungarieĭ, pe shisă kum se duptumplă kă la pustra liberĭ tretsetĭ de nedereа; dar de krund sosi o preapalt resolugie, prin karea shi nesminților li se dingdse retrétsere liberă.*) Atsiasta dupatoară ne nesmințĭ supre mulțumită mare shi fervinte, pe kă doar eĭ ar fi brutorii altor relegiĭ shi confesii, shi pentru-kă li se shuiereazŭ kuginta. — — Dupregiurarea kă skasupa episkopesk a romînilor nesmințĭ din Transilvania este vakant (vidzu) dă materie de diskursurĭ seriоase shi dupe purtsine noastre. Unii — romînĭ saŭ srbĭ, ce vră nasă? — gundesk la anii atsiia, kund atsel skaun era vakant shi pentru eĭ, ba am audzit shi numind ne katedrale kă ar fi fost de kandidat sh. a. — — Dupe adevăr o katedră de prepapandie din Apad s'aŭ shpre prekum apoi fost publikat, shi institugia merge deodată numai kărpinĭ kum am zice; dar fiindkă se angeapă sinur, kă dupră un an se peorganizeze toate shkoalele prepapandiale din Bungaria, asha este nădejdea tsea mai bună, kă nisi Apadul nu va mai rumîne dundrăpta altora, tokma de ar shi trebui ka vreo katedră dóă să kapete alți profesorĭ, mai vărtos kă shisă este, kumkă dela Apad se angeapă pentru kultura popurilor noastre ostenelĭ mult mai marĭ shi resultate mult mai dulsekrătoare, kare de nu vor kreshte dupe vitoriș preste tot, apoi să nu ne mirăm dakă vom vedé shi ne mai multi de ai noștri krundnd dupe desperație pentru soartea nóstră viitoare.

M.

GALITSIA.

Oest. Beobachter. Dsnă shirĭ venite mai dupe urmă se adeverează, kă numai din 19. pănă dupe 22. Fevr. adsesură sinur la oraшul Tarnov 98 koieri shi derepторĭ neresplătiți otorați, iar spitalurile shi arestурile nu mai dupkupea ne alți rănițĭ shi ne multsimea celor prinși. Atsasta dupkă este kiar, kă s'aŭ otorăt multi shi nevinovați; dar dupe atsea kumplită konfesie avia se pătea altmintrelea. Era lekru fiorос a privi la atsasta krupcheĭ prodose prin nevoia dupreprindere a unor desperați shi rătăcigi aristokrați, karii armară sinurĭ pe țărani kă skop neleguit shi — shkundele silă mare dă adsesură la alternativă de ale vărsa kiar sîngele lor. — Dupe adevăr neferichita revolugie de akuma fă o anekătură krat polonească din atsele timpurĭ fericite pentru noilii Polonieĭ, kund eĭ avea dreptul de veto, adikă voia sinur ka mădularii al dietei dakă nu se dupvoia kă o hotărăre o pătă nimică prin sinurul kă-sută veto (opresk). Atseasta iaă rușine vai de eĭ. Toată lumea se minunează de kărvăgia shi eroismul polonilor, prin kare aŭ fukut de atsasta orĭ atsasta bravurĭ marĭ, dar de mintea lor nu nogi să nu se skărbească; oamenĭ fără nichi o politică sănătoasă. (La eĭ nu se adeverează nichi dekum atsea zicĭ: „la un kar de dupvățătură zeche kară de minte"). Polonii sunt varga shi komanda lui Napoleon aŭ fukut minuni dupe kumpul lumeĭ, apoi era shi asksltătorĭ; dar la a. 183 % dupe kontra Rusiei ce fukură? Aleasură pe Skrzynecki de ginerălisim, bărbat foarte vitez, dar foarte nesokotit, iar — shi la urmă de diktator mai mare de atsel graf Krukoviecki om fără karakter shi mișel. Se krede kă polonii lașagi de sine sunt politici mai răĭ decât kiar tserkesii, kabilii shi sikii (apoi fără politică ager nu plătim dupe zioa de astăzi nimic).

KROAGIA shi SLAVONIA.

Agram. Chititorii după not adevă aminte de faimoasele shi marte mare întrunsanțele desbaterĭ shi hotărîrĭ a dietei kroato-slavonice din toamna trekută. Atselasta privia la sdrupa atselor țărĭ kă Bungaria, la reforme din dupăntră politice, bisericești shi shkolastice. Dar partida bugaro-kroatică n'aŭ fost dupdestulată kă asteptarea hotărîrĭ shi. shi. Ne urmă dupe Dek. a. tr. komitatul Agram dinsă o kongregație, dintre karea formund atsea partidă maiorităței kritikă aspră hotă-

*) Fără esatemul de mesec septemvri. Red.

рѣріле помепітеї дiете ші фѣкѣ о репресентаціе кътръ Маіестатеа Са рецеле. Іатъ дпсъ кѣ де кѣрънд сосі ун преапалт к. к. рескрипт літпеск дпдрептат кътръ статѣріле комітатълзї Агрпм, ал кързї кзпрінсъ маї пе скърт есте:

Noi Фердинанд I. шчл. Репресентаціа кѣ карея оарешкѣт аці дпкъркат вѣрф ла мълтеле Воастре овръзнічіі де маї пайпте ші прін карея пѣ в'аці дпгрозіт а критіка дп мълте кпзрі преапалтеле Ноастре рескодзї дате кътръ дієта де кѣрънд цінѣт а ачелор цѣрї ші де іспръвіле еї в'аці вътът жок, ап пріміт'о кѣ чea маї греа скърбіре. Пептрѣ къ ачеаш е де о патѣрѣ, дпкът пѣ пътаї лінсеще дптрънса реверінца ші сфіала черѣтъ де лецї кътръ аѣкторітатеа Ноастрѣ рецескѣ, чі еа дѣ довадѣ дпдоіть де вінѣ асзпра Маіестъцеї Ноастре ші де пемълцъмітѣ кътръ стръвзїї Воцрії. Дптрѣ адевѣр ачеіа дмплінірѣ тоате даторіпцеле лор отаціале кътръ Авгѣста касѣ дзпѣ пятінцѣ; дпсѣ кзмплітеа кѣтезъреї Воастре есте кѣ атът маї пещептатѣ, кѣ кът Воі токта сзвепіреа лзсѣелор лор о лѣцї де мантелѣ спре а въ копері оарва дпдръспіре де а бзкокорї аѣкторітатеа лецівітѣ. Дечї Ноі осъпdім кѣтезареа Воастрѣ кѣ атът маї вѣртос, кѣ кът токта ші ачеаста дпвedерезѣ ачел адевѣр дескоперіт ші де Воі дп маї мълте рънdврї, кѣткѣ адвпъріле Воастре пъпъ акзм ера рѣѣ організате. Аша дар Ноі ка статорнік апъръторіѣ ші пъзіторіѣ ал лецілор дп пятерея дерегъторіеї Ноастре рецещі въ порвпчіт ші въ дожънім, ка пе вііторіѣ съ пъзіцї рънdзіала чea маї бзпъ дп сфътъріле Воастрѣ; іар din контрѣ де ші кѣ пеплъчере, вом фі сілиці а лва мъсърі естраординаре педепсіторе асзпра челор песзпзші кѣтезътторі.

МОЛДАВІА.

Іаші. Дзпъ Бълетінѣл офічіал. Департаментѣл требілор din пъзптрѣ. Nр. 2774.

Секретаріатѣл де стат прін адресѣ сѣпт Nр. 253. дпкредінцънd кѣ дзпъ лѣкрърі ле ѣрмате де кътре сфатѣл естраординар, кѣ D. мареле логоф. Алекѣ Вілара, дпсърчінатѣл де преадпълцатѣл Domn а Цѣрїї ромънещі, пептрѣ алкътъіреа зпѣї акт де конвенціе*) че ѣртеазъ а съ статорнічі дптре обладзіріле прінціпатърілор Молдовїї і а Валахіеї, дпкзвінцінdсѣ прін дпалтѣ дптъріре, „ка конвенціе регламісітѣ ла 1835, сѣ аібѣ дптокмаї лѣкраре пъпъ ла сфършітѣл апълзї 1847. Дечї съ пѣблікѣ спре общеаска цшінцъ ачеастѣ пѣпере ла кале, аша прекът кѣпрінdерея еї есте пѣблікатѣ дзпъ порзнка сѣпт Nр. 16,764 din 4. Октомвріе 1845.

Chronicà strâinà.

Рѣсіа ші Полоніа. Nѣ маї есте нічі о дпdоіалѣ, кѣ комплотѣл полоніл'ор с'аѣ дптінс таре ші прін Полоніа рѣсаскѣ ші кіар пъпъ дп кѣпітала Варшавіа. Дпсъш Кѣріерѣл de Варшавіа din 28. Февр. пе вестеще ѣртътоареа дптъмпларе: Ун арістократ авзме Броніслав Домбровскі проріетарїѣ де моші атът дп Посен кът ші дп Полоніа рѣсаскѣ ла Кѣфлен конспірѣ кѣ алт повіл полон Пантелеон Потоцкі дела сатѣл Ціс din Полоніа рѣсаскѣ ші кѣ кѣдіва алцїі din четатеа Варшавіа ші хотърърѣ съ се дпіепте маї ѣптеїѣ асзпра орашзлзї Сіедлецск вестіт де бътълїі дела 1831. Потоцкі адзнѣ din врео дѣѣ сате ѣп пзмър де църапї ші дї кондзсе асзпра пзмітзлзї ораш дп кап де поапте ла 21. спре 22. Февр; дпсъ маї мълцї din църапї о теліръ din време дп алте пърцї ла фѣгѣ, дпкът преапецінї ръмасеръ кѣ Потоцкі. Кзм інтраръ дп ораш вчіссрѣ пе осташа пъзіторіѣ, апої се репезіръ асзпра касіпзлзї, пзшкарѣ пе доі оамепї де аі поліцієї карїї пъзіа ші пе ѣп сервіторіѣ жідан, апої порвпчіръ челорлалцї ка съ се дптрезне кѣ еї. Окъртзіторіѣл дистрікт зл, Хінг еші ла ачеа лартѣ; Потоцкі дї трасе кѣ ѣп пістол дп пепт, ачелаш дпсъ пѣ се сзнокозі. Дзпъ ачеаста револѣі спіръ де ачі ші възѣпd кѣ нїмінї пе ціне кѣ еї о апкаръ ла фѣгѣ тоатѣ поаптеа прін пеа гроасъ ші авіа дп зіоа ѣртътоаре сеара тързіѣ се опріръ обосіці ла сатѣл Шіерос, зпde дзпъ че адормірѣ дї прінсеръ църапїї ші дї дедеръ дп тъпіле казачілор карїї легъпдзї дї дссеръ ла Сіедлецск.

Цеперал-маіорѣл Абратовіч діректорѣл de поліціе дп Варшавіа сломозі ачеастѣ пѣблікаціе, прівітоаре ла секзрітатеа пѣблікѣ: 1) Тот отѣл каре есе поаптеа дзпъ 11 чеасврі е даторіѣ а авé кѣ сіне фълінаріѣ арзеторіѣ; сінгзр остъпітеа ші зпеле персоане авзмите де поліціе сѣпт скзтіте де порвпка ачеаста. 2) Дзпъ 7 чеасврі сеара нічі ѣп фіакър (дрошкѣ) съ пѣ кѣтезе а еші афарѣ din лінія четъцеї, афарѣ пзмаї кѣ осташі саѣ кѣ дерегъторі ѣнформаці дѣкъторіѣ де порвпчі. 3) Фіакърїї ші дп четате пзмаї пъпъ ла 12 чеасврі поаптеа вор пѣтé пърта персóпе. 4) Фіакърїї карїї ъмблъ кѣ аша пзміте бріче (кървце) де Прага сѣпт опріді а маї вепі din цінѣт ла Варшавіа спре а пърта пе оамепї. 5) Nimini пѣ ва фі сѣферіт а інтра дп Варшавіа, дакъ пѣ ва пѣтеа арѣта ла лініе (ла варіерѣ) атът пасапорт дела кървіреа цінѣтълзї де зпde есте, кът ші о къртічкѣ de лецітімаціе. 6) Проприѣтарїї оспелелор ші а алтор касе прімітоаре де стрѣіпі съ пѣ кѣтезе а прімі дп кварціре нічі пе ѣп мінѣт пе нїмінї фърѣ прескріса лецітімаціе. (Вezі ші Oest. Beob. Nр. 69).

— Дп тоатѣ Полоніа рѣсаскѣ домпеще лінсъ маре де бѣкате ші де алте а ле вецеї; прічіна é съракзл сечеріш din апзл че трекѣ, ші лінса маї вѣртос дп гзберпіл Авгѣстово креще пе зі че мерце амеріцънd.

— Дп лъптрзл Варшавіеї сеатъпъ а ръсвоіѣ; маї дп тоате зілеле сосеск трѣпе пóѣ din сінзл Рѣсіеї, каре саѣ се ашеазъ ачі, саѣ парте маре се тріміт кътръ марціпі. Есте ѣшор а гъчі кѣ ачесте маршърі де трѣпе с'аѣ пріч'пзіт прін кзпоскътеле дптрепіпдері революціопаре.

*) Че фелѣ де конвенціе? меркантілѣ? Ред.

Репѣблїка Кракаѣ. К. к. фелдмаршал-лаїтенант австріак графѣл Ладіслаѣ Врбна командантѣл арматеї сосї ла 4. Мартіе диминеаца дн четатеа Кракаѣ. Дн ачеаш зї диминеаца к. к. цепералмаіор Коллїн дѣпѣ че маї наінте порѣнчісе ресталрареа не кът се пѣтé а подѣлзї дотре Подгорце, апої маї трасе дн Кракаѣ дóѣ тѣпърї ші ѕн дівісіон де маіор дін кълърїмеа Kaiser Chevauxlegers, їар дн Подгорце лъсї. де ресервъ пѣмаї ѕн ваталіон недестріме ші ѕн ескадрон кълърїме. — Дпкъ дін 3. Мартіе сеара сосіръ дн Кракаѣ ші трей ваталіóне недестріме рѣсаскъ кѣ 12 тѣпърї ші ка вреo 500 кълърецї маї тоцї казачї. Се маї ашеаптъ ші алте оцїрї маї мълте рѣсецї, їар цепералкомандірѣл Rüdiger кѣ цепералтаіорїї Папѣкін ші Трѣскоф ші кѣ алцї офіцерї рѣсецї де штаѣ се афлъ ші еї дн Кракаѣ. Трей сете кълърїме ші о парте дін недестріме ажѣнсъ де тѣпърї се порнї спре а лѣа ла гоанъ пе інсърценцї дн тот цїнѣтѣл репѣблїчеї Кракаѣ. Дптр'ачеа опт сете дін ачеї револтанцї армаці саѣ ші трас кътръ марцїнеле прѣсіене, ѕнде дѣпъ че се десармаръ фѣсеръ тримішї не ла фортъреце пъпъ ла алтъ орѣндѣіалъ. Дн кът пентрѣ четатеа Кракаѣ цепералѣл Коллїн дн ѣртареа вепірей ѕнеї депѣтацїї ла дъпсѣл рѣндѣї о адміністрацїе інтерімалъ стътъоаре дін шепте сенаторї карїї пѣ фѣцїсеръ, дѣндѣле прецідент пе сенаторѣл Конф; дпсъ сѣпт ѣрмътоареле кондїцїї: 1) Четатеа Кракаѣ е датоаре а да афаръ пе тоцї капїї револцїеї кѣпоскцї еї дн дїспосїцїа цепералѣї Коллїн; 2) пъпъ дн 5. Мартіе ла 12 чеасърї съ ѣрмеце десармареа цепералъ ші тóте армеле кълесе съ се денѣіе дн цїтаделъ; 3) дѣпъ ачеаста де се ва маї афла чїпева армат, дн 24 чеасърї ва ажѣнце фїѣл морцїї; 4) сенатѣл де акѣма ва адміністра треѣле репѣблїчеї пѣмаї пъпъ кънд чеї трей протекторї марї вор фаче алтъ рѣндѣіалъ. —

Дн челе дін ѣрмъ зїле а ле пісатеї репѣблїче полóне дн Кракаѣ се фъкѣ дїктатор, адікъ маї маре порѣнчїторїѣ ѕнѣл Іоан Тісонскі; дар проклямація ачестѣіа датъ дін 24. Февръріе арать кърат, кът дптре капїї револцїеї дндатъ ла дпченът, domnia o греа дмпърекере, кѣт ші, къ ръскоала църепілор асѣпра повлїмеї ле фъ преа пеащептатъ.

Прѣсіа. Кѣпкъ дн дѣкатѣл Посен пе лъпгъ тоате тъсъреле аспре лѣате маї тімпѣріѣ ка дн тоате алте пърцї тотѣш с'аѣ фъкѣт вѣрсаре де сънце се кълеце дпвеdерат дін проклямація прімаріѣлеї командант цепералляітепантѣл Steinäcker ші а прецідентѣлеї де поліцїе Мінѣтолі, кѣ датъ дін Посен 4. Мартіе а. к. дн поаптеа дін 3. спре 4. Мартіе вепіръ чете де інсърценцї дела Кърпік армаці кѣ пѣщі, пістоале, сабїі, лънчї, пѣмпаре, інтраръ прін сѣбърбеле (махалале) Посенлеї, пѣшкарѣ маї ъптеїѣ пе ѕн осташ де пазъ ші паінтаръ пъпъ че остъшїмеа се пенезї паінтеа лор, се кътé кѣ еї, пѣшкѣнд пе треї, рънїндѣле пе командантѣл, прінзѣнд пе 45 дін еї, апої ле апкъръ ші патрѣ каръ дпкъркате кѣ арме, лънчї, пѣщі ші мѣнїцїе. Дін ачел чеас сѣнї порѣнка де а пѣне ла фе-рестре лѣмпърї аргїнсе дндатъ че с'ар авзї прео лартъ дн кап де поапте, їар остъшїмеа пъзеце кѣ пъмт дн пѣшкъ. (Oest. B.)

Nѣ пѣмаї архіепіскопѣл де Посен, чї ші алцї дої епіскопї, адікъ чел дела Кълм Анастасіе ші чел дела Ермеланд Др. Геріц се възъръ сіліцї а слъвозї чіркъларе фоарте сепоасе кътръ прецопіме, ка съ пѣ кътезе а дптърпта, чї съ дпвеце ші съ дндемне пе сънѣшїї попорепї а ръмънé кредінчошї регелеї ші топархълеї Прѣсіеї. Dar ачесте чіркъларе аѣ датъ дпкъ дін 3. Февр. ші се паре къ п'аѣ фолосіт престе тот. (Dѣпъ вне-ле цїрї маї мълцї преоцї аѣ кълът ла ровіе ші певоіе ка дпвінцї къ ар фі дптърпътат пе попор.)

Есте маре театъ, къ дн ѣртареа атъторѣ терѣрърї ші пръдъчънї се ва дпчінце ші дн Посен о лінсъ ші фоамете маре, педеапсъ карея ва ісві маї греѣ пе певіноватa съръчіме, декът пе вінованцї ръскълъторї.

Dѣпъ четатеа Посен дн Прѣсіа се пъзеце кѣ чеа маї стрінсъ грїжѣ дпкъ ші Гнесен, ѕнде револцїонарїї ера съ спарґъ армаментарїѣл ші съ дмпартъ дптре сіне тóте армеле дін ачелаш. Кіар ші тѣрѣпл чел маре а вісерічеї дін Гнесен есте окѣпат де осташі, карїї де ѕколо прівегїазъ ші асѣпра цїнѣтѣлеї. Дн цїнѣтѣл дела Гнесен дпкъ с'аѣ дпкѣнат маї мълцї боїерї ла прінсоаре, кѣт ші ѕн даскал сътеск, каре органісаце о тръпъ де 200 полонї ревелї. — Чіне ар кредe, къ рамъріле комплотълеї полон с'аѣ дптінс ші пъпъ ла Кенігсберг ші спре маре дн цїнѣтѣл четъцеї Данцїг. Се сѣнне къ комплотѣл ар фі фост органісат престе тот пѣмаї дін кътe чїпчї інші, дпкът маї мълцї съ пѣ поатъ ші зній де алцїї; дін ачеї чїпчї ста кътe ѕнѣл дн легътъръ кѣ алцї чїпчї ші аша маї дпколо, де ѕнде се поате тъсъра перікълосітатеа леї. (Gaz. ѕнів. ш. а.)

Італіа. Neapol, 17. Февр. Мареле прінц Констаптін фіїѣл дмпъратълеї Рѣсіеї дѣпъ че се прімълї кътева зїле дн Італіа се ре'нторсе їар дн Палермо ла матъса дмпъръ-теаса, карея ва маї петрече ѕколо пъпъ спре капетѣл леї Мартіе. Прінцѣл короанеї Вір-тембергіче логодпікъл марей прінцесе Олга дпкъ петрече тот ла Палермо, їар дмпъръ-теаса фіїтоареа'і соакрѣ дн прімеце кѣ мълт делікатецъ ка о мамъ. (Gaz. ѕнів.)

Търчіа. Констаптіпопол, 18. Февр. Кредецї, кънї нінe дін Търчіа. Бътрънл Косреп паша денѣмі не алт бътрън Хѣсеін паша (одатъ деспот дн Bidin) де інспектор а фортіфікацїілор, ла каре ел пѣ прічепе німік; — їар пе медікл съѣ дн пѣмі де консѣл ла Neapol кѣ о леафъ грась, дї дede totdeodatъ воіе аші тріміте ѕн локоцїіторїѣ, ка ел съ поатъ ръмънé тот ачї. Фаптеле ворвіаскъ. (Gaz. ѕнів.)

Кѣвінеце ка дерегътоpiї съ іа дарѣрі?

Сѣпт ачеаст тітлъ чітім дн Transsilvania пепцаскъ Nр. 22 а. к. ѕн артікол фаімос, дін каре сімцім ші ної неапърата требѣпцъ а скоате мъкар ѣртъоареле:

„Ан а. 1501 воиводѣл Петрѣ кѣмъ пе Сѣвіені ші пе челелалте сказне съсъщі ла о дієтъ а Nobilibus et Saxonibus ан Трѣда ші ансаркінъ пе сасі, ка съ dea дарѣрі пентрѣ комісарії рецещі, „quae fient tam ipsis, quam hominibus regiis ad honorem. Namque munera placant deum et homines. Адікъ: дарѣріле каре се вор фаче лор ші комісарілор рецещі сънт плъкѣте лѣі Dumnezeŭ ші омениlор. Ан протокоалеле векі ан діаре ші ан сокотеліле орашелор се афлъ мълте дате де ачестеа. Сасіі ан тімпѣріле маі векі пътаї прін дарѣрі аші пътѣ ръскъмпъра ші апъра лініщеа, дрептъл апереа, лібертатеа ші віаца де сіла търчілор, асеменеа ші де а магнацілор магіарі, кънд ачеастъ датінъ трістъ сав анкѣіват ші ла еі, сав кът се зіче ан протокоалеле векі аші фъчеа patronos. Історіа поастръ сънпе о сътъ антъмплърі, ънде сасіі ера сіліці а да фелѣріте, бані, арціптърії, бекате, віте, тънкърі алесе ла нътеле ші ла вотежвіле прінціlор ші а консіліарілор лор ші ла дескіdереа дієтелор, ънде требеа съ се къщіце чена, дрептърі, пропріетъці ші патроніеа челор пътерніч. Ансъ есте маі мълт де вѣерат, кът кът сасіі прімірѣ ачест фелѣ де чінстірі ші дърѣрі кіар ан сінеа лор; пентрѣ-къ пе кънд еі аѣ анчепът а віецъі маі стрінс ші маі фелѣріт кѣ ромънії, карії къута ла дъпшіі апърare ші пъпе ші фііпdкъ ромънії пѣ пърсірѣ datina лор адѣсъ din вечіна царъ де а фаче дарѣрі, чі маі въртос о лъцірѣ адънк пънъ ан віаца де тоате зілеле, атънчі ноі ваі де лок, ам фост прea аплекаці а прімі ачеастъ datinъ нецерманъ. Къці ромъні аѣ къщігат къте ѣн локшор ан тре сасі прін дърѣрі ші прін челе маі анѣсе ан dататорірі, (??) ка маі тързіѣ съ́л кътпере дела протекторіі лор чеі демораліcаці. Ромънѣл ші пѣ атът четъцанѣл ші църанѣл сас есте ші акъма, каре крede къ ел пѣ поате къщіга дрептате ла а ша нъміції „domni," дакъ пѣ ва дѣче мъкар кътева гъіні ла бекътъріе, сав де пѣ ва скóте кътева óі ші родѣрі din траістъ, дънъ че маі ънтѣіѣ леаѣ сърътат мъна ші нешнътънѣл кѣ змілре кѣвепіть пътаї ровілор. Чел пѣцін аша мерце треава ан цінѣтѣл ънде авкторѣл ачестъі артікол анѣ прілеж а обсерва ан мълте кінърі ачеастъ апѣкътърѣ патріархалъ кът ан зік ѣнїі. Ан алте пърці анкъ пѣ поате фі маі біне, пентрѣ-къ сав афлат din ісвор кѣ тотѣл сігър, къ фѣпоції ші жъраці сътеці din маі мълте цінѣтърі аѣ фост пънъ акът атът де наівѣ, анкът келтѣелиле дарѣрілор фъкѣте ла дерегъторі ші дізпеле къмъторіілор ле трекѣръ ан сокотеала касеі злодіале ші аві кѣ анчетѣл се „нделецірѣ ші келтѣеліле обічнѣітелор дарѣрі ле конерірѣ din фондѣл секрет пе каре ла ѣнеле локърі ан пътеск фондѣл невіноват (!), деспре каре се ва кѣвънта алтеорі маі не ларг. — Се афлъ дерегъторі чінстіці, карії прін стріпса ферѣре де мітъ се невоіеск а антімпіна рѣѣл ачеста. . . Dар чеі маі мълці ѣѣвеск мълт ачеастъ датінъ челаш оріенталъ де а лі се фаче дарѣрі, ші din партеа лор е́ анкърціатъ ші десвіноващіть зікъндѣсе, къ чеі карії адѣк мітъ се деснъгѣвеск прін бані де вест ші прін фанорѣрі. Деспъгѣвіре дешепцатъ прін бані де вест, прін вестърі ші патронірі! Dар óре сънт ачеле ші деснъгѣвірі пентрѣ стрікъчінеа попорълві ші пентрѣ патронірі кѣ кълкареа дрептълві?"

Dѣнъ ачестеа авкторѣл ан Transsilvania пърчеде а демвстра пе рънd ші пе ларг, кѣмкъ тот фелѣл де дарѣрі ші мітзірі мерітъ а фі осъндіте греѣ, кът сънт мітзіріле дерегъторілор маі мічі ла чеі маі марі, пентрѣ-ка ачещіа съ анкідъ окіі ла сторсѣріле ші тіранііле ѣрмате де еі; мітзіріле партіделор ан жѣдекатъ, спре п. кънd ші банкротѣл ші крediторіі ѣndoанъ пе комісарі ші пе жѣдекъторі ш. а. ш. а.

Амарѣ ананіповъщіре асѣпра ромънілор, карea ар меріта а фі черпетъ мълт маі деапрóпе, дакъ авкторѣл п'ар къдé ел ансѣш ан атътea контразічері гроасе. Сънт прea деапарте а нега, кь ромъніі п'ар фі дедаці а мітзі, негѣ ансъ морціш, къ алціі ар фі ѣнвъцат ачеастъ месеріе дела еі ші пѣ маі въртос еі дела алціі. Осебіреа есте нътаї кът ромъніі сънтмаі паівѣ декът сасіі, сі́снѣ къ дѣк дарѣрі, „пентрѣ-къ" адаогъ еі „дакъ пѣ вом дѣче не скóте негрешіт не вшъ афарѣ." — Датінъ нецерманъ! Ансѣш Dra Domnѣле авктор мъртѣрісещі, къ ѣнкъ дела а. 1501, не кънd пѣ стаці ѣнкъ ан комѣнікаціе кѣ Тѣрчії аці фост фоарте дедаці а мітзі грос, а въ къщіга тóте дрептъріле ші пропріетъціле прін фелѣрі де мітзірі марі, прін сѣме де бані, арціптърії ші алтеле ка ачестеа, їар пѣ прін оаъ ші гъіні. Датінъ нецерманъ! Ла 5. Окт. а. тр. фііnd съзѣіт ан Лаіпціг ла оспеліл „Stadt Breslau" оспътарівл ні се плънсе ан авзѣл тътърор óспеціlор, къ ел нътаї кѣ мітзірі фъкѣте ан сътъ де о сътъ талері пе ла жѣдекъторі аші пътѣ апъра дрептъл де оспътарів — ан піаца філософіеі ші а дрептълзі германъ! Мій асеменеа пілде ваш маі ші ѣнширa кіар din сінѣл Германіеі де ънде аці венїт Dв. Ші кът се алег вневорі кіар ші преоції де ші пѣ стаѣ ан комъніе кѣ патріархѣл Константінополітан. Nѣ аша Domnѣле, пъці фаче нічі о чінсте а те дескърка пе нецій ромъні ші ан нътѣл ачеста, чі мъртърісеще маі біне чеса че аі мъртърісіт ан ачелаш Np. Ф. 108 фъръ ка съ вреі а аніка ші ла сасі, ънде аі зіс: „In moralischer Hinsicht ist eine Nation eben so viel werth, als jede andere — sie sind alle ohne Ausnahme, dass Gott erbarme!"

— Їар ноі ромънілор трансілванї din чеаса ачеста асквлтаці маі біне кѣвінтеле скріптъреі, пѣ дації ан віторіѣ нічі ѣн оѣ ла німінї de аці сѣфері орі че реле. De преоції ромънещі пѣ не ѣndoім, кь дѣнъ че ромънії п'аѣ алте шкоале, ан сказнѣл мъртърісіреі вор да пъкат де моарте фъръ осебіре ла тоці ачеіа, карії вор черка а корѣмпе не жѣдекъторі прін мітзірі.

РЕДАКТОР: ГЕОРГІЕ БАРІЦ. ЕДІТОР: ІОАН ГЪТТ.